Kulturarvsakademin arrangerar

Forum Kulturarv 2019

Tid: **16 oktober 2019, 13:00-17:00**
Plats: **Norges Hus, Göteborg**

Kulturarvsakademin är ett samarbete mellan Centrum för kritiska kulturarvsstudier,
CCHS/Göteborgs universitet, Västarvet/Västra Götalandsregionen,
Riksarkivet/Landsarkivet i Göteborg,
Statens museer för världskultur/Världskulturmuseet i Göteborg,
Museinätverk Väst genom Mölndals museum

Program:

Välkommen till en dag fylld med kulturarvsdebatt och möten kring olika kulturarvsaktiviteter!
Tema för dagen är ”Fint och fult kulturarv – vem definierar det? ”

Kulturarvsakademin har 2019 valt att ha tema Fint och fult kulturarv och vi ställer frågan om vems kulturarv som får företräde och vilket kulturarv som lyfts fram, vad är fint och vad är fult? Här kan t ex olika uppfattningar om staden och landsbygdens kulturarv hamna i fokus. Vi lever i ett segregerat land där skillnader i inkomst, förmögenhet och makt formar samhället och skapar klyftor människor emellan vare sig det handlar om stad/ land eller förorten/ innerstaden. Vi undrar därför om kulturarv kan medverka till ett brobyggande för att motverka segregation? Kan vi ändra våra uppfattningar om vad som är fint och fult eller är det hugget i sten?

13:00 Moderator för dagen: **Karl Magnusson**, Världskulturmuseet/Ordförande för Kulturarvsakademin hälsar välkommen!

Presentationer:

13:15 -14:00
Föreläsare: **Ingrid Martins Holmberg, forskare och lektor**
vid Institutionen för kulturvård/CCHS, Göteborgs universitet

BORTOM FINT OCH FULT I KULTURARVET

Gammalt och nytt, fint och fult. Detta är storheter, förhållanden och värden som vi umgås med till vardags, och som vi alla också navigerar efter. De sorterar upp en komplex omvärld åt oss. I denna presentation ska Ingrid Martins Holmberg, forskare och lärare vid Institutionen för kulturvård, resonera kring hur dessa storheter är förbundna med varandra inom kulturarvsområdet, och vad det kan tänkas innebära.

14.30 -15.00 Kaffe

15:00 -15:45
Föreläsare **Terese Bengard, verksamhetschef på riksorganisationen Hela Sverige Ska Leva**

LANDSBYGD & KULTUR

Kulturpolitik och landsbygdspolitik har många likheter. Båda sägs vara viktiga och prioriterade men sällan upplevs detta löfte att infrias. Terese Bengard, verksamhetschef på riksorganisationen Hela Sverige Ska Leva tar oss igenom likheter mellan prioriteringar kring kulturen och landsbygd, ifrågasätter rådande normer och ”sanningar” med både allvar och en nypa humor.

https://helasverige.se

15.45 – 16.15 Gemensam diskussion mellan Key note speakers lett av moderator Karl Magnusson

16.15- 16.30 Utlysning och information från Kulturarvsakademin

17.00 Slut för dagen

Utställare:

1. Landskapsobservatorium Västra Götaland
2. Rörelsearvet: Stigar och leder i hållbar och inkluderande kulturarvsförvaltning
3. Karnevalen i Hammarkullen - Dokumentation av ett levande kulturarv med rötter och fötter
4. #Matarv
5. KvinnSam - Vem får en plats i arkiven?
6. Inside the box - prylar och personer i en globaliserad värld
7. Lilla Änggårdens tystade berättelser
8. KOM (Konst och Medicin)
9. ISN- Interpret Sweden Network (nytt nätverk för interpretation)

Bokbord:

Färska publikationer presenteras av:

- Landsarkivet/Riksarkivet
- Institutet för språk och folkminnen
- CCHS (Center for critical heritage studies)

Human Nature POP UP – mobil utställning om hållbarhet, konsumtion och möjliga omställningar för planetens framtid.

Allt hänger ihop – hur vi lever våra liv är förbundet med hur jorden mår. Nu cyklar Världskulturmuseet ut. En ombyggd tandemcykel tar med ett par av utställningen Human Natures viktigaste frågor. I en cykelvagn med tillhörande tält lyfter de frågor om konsumtionens påverkan på vår jord och olika möjligheter för en mer hållbar utveckling. Pop-up:en är tillverkad helt i återbrukat material. Underredet är gjort av en stege och taket av gamla segel. Kom och prata, besök en virtuell prylterapeut. Pop-up vagnen med utställningen står utanför Norges hus kl. 12.00 -13.00

Att arbeta med en mobil utställning på detta sätt är nytt för oss, och syftet är såklart att nå nya målgrupper, både bland dem som redan är intresserade och invigda i hållbarhetsfrågor och dem som är mer oengagerade eller kanske till och med motståndare till frågan.
- Johan Rödström.

Kontaktpersoner för kulturarvsakademin:

Anita Synnestvedt, Göteborgs universitet, anita.synnestvedt@archaeology.gu.se
Monica Gustavsson, Västarvet, monica.i.gustafsson@vgregion.se

Fint och fult kulturarv – vem definierar det?

Presentation av utställare:

1. Landskapsobservatorium Västra Götaland

Landskapsobservatorium Västra Götaland är en samverkansplattform för att nyttja landskapets värden i samhällsutvecklingen på ett hållbart och effektivt sätt. Det ska fungera som ett komplement och stöd för olika sektorer i arbetet med regional utveckling. Frågor om till exempel kopplingarna mellan stad och land eller vattenförvaltning är frågor som behöver hanteras i ur ett landskapsperspektiv. Landskapsobservatorium Västra Götaland ska fungera som ett samordnande forum för frågor av komplex karaktär med många aktörer inblandade.

Åstol. Bohuslän

Kontaktperson:
Anders M Nilsson, Utvecklare, Västra Götalandsregionen/Västarvet anders.m.nilsson@vgregion.se

2. Rörelsearvet: Stigar och leder i hållbar och inkluderande kulturarvsförvaltning

I projektet studerar vi stigar och vandringsleder. Sådana lämningar av rörelse utgör ett hittills föga uppmärksammat kulturarv - rörelsearvet. Vi undersöker bl.a. hur historiska stigar används och artikuleras som vandringsleder och vilka aspekter av historia som lyfts fram i sådana sammanhang. Projektet finansieras av Riksantikvarieämbetet. Projektledare: Sverker Sörlin. Projektmedarbetare: Daniel Svensson och Katarina Saltzman.

Kontaktpersoner:
Daniel Svensson, fil. dr. i historia, postdoc, Avdelningen för teknik vetenskap och samhälle, Chalmers. daniel.e.svensson@chalmers.se
Katarina Saltzman, docent i etnologi, universitetslektor, Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet. katarina.saltzman@conservation.gu.se

3. Karnevalen i Hammarkullen - Dokumentation av ett levande kulturarv med rötter och fötter

Danserna i Hammarkullekarnevalen tar ofta avstamp i traditioner med hundraåriga rötter från olika delar av världen. Danser och dräkter berättar även en historia om samtida maktförhållanden och orättvisor. Karnevalen i Hammarkullen omskapas ständigt.

Llamerada – Lamaskötarnas dans. Hammarkullen 2018.

”Vi skapar ett nytt kulturarv nu mer än någonsin. Även här i Göteborg skapar vi ett kulturarv precis som de gör i Bolivia.”

Kontaktperson:
Gloria Esteban, HAM-SAM/Karnevalskommittén i Hammarkullen, gloria.esteban@telia.com

4. #Matarv

Vad äter vi, och när, hur och varför? Mat hör ihop med människans överlevnad, men också med sociala mönster – kring maten skapas möten, upplevelser och traditioner. Det gäller såväl framtagning av råvaror som tillagningen av maten och rutiner kring måltiden. Med #Matarv vill vi visa på lokala sammanhang om matberedning, förvaring av mat och olika sätt att laga mat. Vi vill också knyta an till samtiden och vårt synsätt och förhållande till mat idag. Genom att samla kulturarvsinstitutioner och forskare intresserade av frågor kring mat och kulturarv vill vi skapa en kunskapsbank, en mötesplats och ett forum för frågor kring detta. Vi vill lyfta matarvet genom digital plattform, utställningar, nya forskningsprojekt och publikationer.

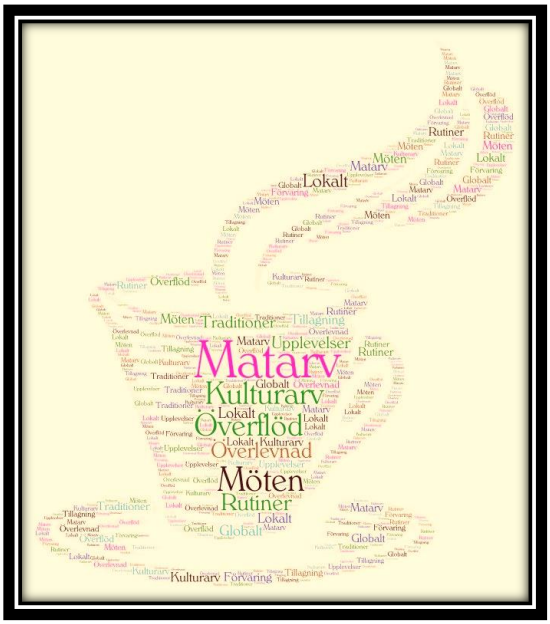

Det går bra att ansluta till nätverket via kulturarvsakademin!

Kontaktpersoner:
Anita Synnestvedt, Göteborgs universitet,
anita.synnestvedt@archaeology.gu.se
Monica Gustavsson, Västarvet, monica.i.gustafsson@vgregion.se

5. Vem får en plats i arkiven?

Vi riktar blicken mot oss själva och frågor oss vad som krävs för att platsa i våra arkiv? Genom ett resonemang kring aktivt och passivt förvärv vill vi föra ett samtal kring hur vi värderar historien, vad vi väljer bort, vad som aldrig når oss och vilka konsekvenser det får för historiesynen. Vi funderar också kring betydelsen av socialt sammanhang för att dels få en plats i arkiven och dels för att kunna ta del av dem.

Tobaksarbeterskorna firar midsommar (beskuren), Tobaksarbeterskornas Arkiv B9:103 låda 3

Kontaktperson:
Louise Preinitz Gärdinge, Universitetsbibliotekarie, KvinnSam - Nationellt bibliotek för genusforskning
louise.preinitz.gardinge@ub.gu.se

6. Inside the Box - prylar och personer i en globaliserad värld

Inside the Box är en samtalsserie på Världskulturmuseet som också produceras som en podcast. Programledare är kulturskribenten Johanna Lundin som tillsammans med forskare, författare, intendenter och konstnärer tar reda på vad som finns ”inside the box”. Podcasten finns på Itunes, Spotify, Podcaster etc. och är ett samarbete mellan CCHS/Göteborgs universitet, Världskulturmuseet och Folkuniversitetet. Teman under hösten har handlat om *Egypten, mumier och skarabéer, DNA – Vem är du? Då har Japan upphört att vara Japan, Fallet Benin och Samiska myter i kamp och konst*. Inside the Box fortsätter under våren 2020. Var med och påverka vilka föremål, forskare och teman vi skall fånga upp! Vad vill DU se ”inside the box”?

Kontaktpersoner:
Jenny Högström Berntson, administratör CCHS/Göteborgs universitet chs@history.gu.se
Rebecka Bergström Bukovinszky, Världskulturmuseet rebecka.bukovinszky@varldskulturmuseerna.se

7. Lilla Änggårdens tystade berättelser

Lilla Änggården är en plats vid Änggårdsbergen i Göteborg, med historia från 1600-talet och fram till idag. Gården med tillhörande park skänktes till Göteborgs stad av familjen Grén Broberg 1963 och sedan dess har Göteborgs stadsmuseum förvaltat föremålen och drivit publik verksamhet på platsen. Huset domineras idag av en borgerlig berättelse med familjen Grén Broberg i centrum. Spåren efter normbrytande element inom familjen har exkluderats ur denna berättelse. Familjen har aktivt tagit sin hand ifrån de som avvikit från de borgerliga idealen och på så sätt tystat ner de normbrytande delarna i sin egen historia. Berättelsen om Lilla Änggården - som överlämnades genom en egenkonstruerad dokumentation av familjen själva, och som sedan traderats av museet sedan 1970-talet - har inte gett utrymme för det ”avvikande” eller de ”fula” kulturarven**.**

Museet har premierat det borgerliga i sitt berättande och samtidigt fysiskt raderat ut spåren från de arbetarfamiljer som också haft gården som sitt hem. Därför har också berättelserna om gårdens arbetare, såväl som berättelserna om de personer som bröt mot rådande normer hamnat i skymundan. Just nu pågår ett utvecklingsarbete där museet undersöker hur det i framtiden ska ta sig an platsen och dess historia. Ambitionen är att bredda berättelsen om Lilla Änggården. Men hur kan kulturarvsspektrat breddas? Vad kan dagens kulturarvsforskning bidra med för att öka möjligheterna för museet att skapa en mer inkluderande berättelse där även de ”fula” kulturarven har en röst?

Kontaktperson:
Daniel Gillberg, Projektledare & Programsamordnare, Göteborgs stadsmuseum
daniel.gillberg@kultur.goteborg.se

8. KOM – Konst och Medicin

Projektet KOM (Konst och Medicin) startar våren 2019 och är initierat av konstnären Tomas Ferm. Projektet utmynnar i en utställning på Konstepidemin med öppning 2021. Från 1886 till 1970 var platsen och byggnaderna Göteborgs Epidemisjukhus. Projektet vill lyfta olika perspektiv på det gamla epidemisjukhuset: arkitekturen, platsen och de avtryck människor har gjort där sedan 1886. I seminarier och workshops under 2019-20 kommer olika perspektiv vändas och vridas inför utställningen 2021. Projektet söker också personer som vill dela med sig av minnen och berättelser som berör det gamla epidemisjukhuset.

Samverkanspartners inom ramen för projektet KOM är Konstepidemin, Medicinhistoriska museet, Folkuniversitetet, Göteborgs universitet/Center for Critical Heritage Studies och Kulturarvsakademin.

Fler får gärna ansluta!

Kontaktperson:

Tomas Ferm, konstnär, projektledare KOM
kontakt@konstochmedicin.se

9. ISN- Interpret Sweden Network (nytt nätverk för interpretation)

Vad är interpretation? Vad har en fornminnesskylt med en dansperformance att göra? Varför behöver besökare vid museer, utställningar och platser där kulturarvet visas bli bättre inkluderade och involverade och hur kan det göras? Arbetar du inom kulturarvsområdet och är intresserad av dessa frågor, är du välkommen till ISN - Interpret Sweden Network! ISN har till syfte att samla forskare, kulturarvsarbetare, pedagoger, antikvarier, konstnärer m.fl. som är intresserade av hur vi gestaltar vår kultur – och naturmiljö, våra museer, utställningar och platser där kulturarvet visas.

Målet är att bygga upp en professionell mötesplats för frågor om interpretation i Sverige/Norden. Förebilder är etablerade internationella nätverk som t ex *Intrepret Europe, Interpretation Australia, National Association of Interpretation och AHI - Association of Heritage Interpretation* med flera.

Under Forum kulturarvs konferens den 16 oktober startas nätverket upp. Välkommen till vår monter och anmäl ditt intresse!

5 februari 2020 bjuder vi in till en seminariedag kring Interpretation. Program kommer i december!

Kontaktpersoner:
Paul Henningsson, Musedia
Aleka Karageorgopoulos, Yayaca Kultur&Kommunikation
Anita Synnestvedt, Kulturarvsakademin
E-mail ISN: interpretsweden@gmail.com

Egna anteckningar:

Egna anteckningar:

Blåbärsbulle – ett måste i Norges hus!
Blåbärsbullar